

**ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ  
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ  
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

**СХВАЛЕНО**

рішенням вченої ради ОРІДУ НАДУ при  
Президентіві України  
протокол від 16.11.2017  
№ 219/11-2

**ВВЕДЕНО В ДІЮ**

наказом директора ОРІДУ НАДУ при  
Президентіві України  
від 24.11.2017 № 150

**ПОЛОЖЕННЯ  
про педагогічну практику аспірантів  
Одеського регіонального інституту державного управління  
Національної академії державного управління  
при Президентіві України**

***Укладачі:***

Попов М.П., кандидат наук з державного управління, доцент, перший заступник директора, доцент кафедри публічного управління та регіоналістики ОРІДУ НАДУ при Президентіві України;

Матвеев І.В., кандидат наук з державного управління, заступник начальника відділу з координації наукової роботи та докторантури ОРІДУ НАДУ при Президентіві України, доцент кафедри регіональної політики та публічного адміністрування.

***Рецензенти:***

Приходченко Л.Л., доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного управління та регіоналістики ОРІДУ НАДУ при Президентіві України;

Миколайчук М.М., доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри економічної та фінансової політики ОРІДУ НАДУ при Президентіві України.

## **1. Загальні положення**

1.1. Положення про педагогічну практику аспірантів (далі - Положення) в Одеському регіональному інституті державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (далі - інститут) регламентує порядок і форми проходження педагогічної практики аспірантів за денною, вечірньою та заочною формами навчання.

1.2. Педагогічна практика в системі після вузівської освіти є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі та являє собою вид практичної діяльності аспірантів по здійсненню навчально-виховного процесу у вищій школі, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, науково-методичну роботу з дисциплін, здобуття вмінь і навиків практичної викладацької діяльності.

1.3. Дане Положення розроблено у відповідності з Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, згідно з яким педагогічна практика передбачена як один із компонентів програми підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації.

1.4. Організатором педагогічної практики є кафедра, за якою закріплений здобувач вищої освіти.

## **2. Мета і завдання педагогічної практики**

2.1. Метою педагогічної практики аспірантів є набуття навичок та вмінь навчально-методичної роботи.

2.2. В процесі проходження педагогічної практики аспіранти повинні опанувати і знати:

- організацію навчального і виховного процесу у вищому навчальному закладі;
- структуру та зміст викладацької діяльності;
- методику підготовки та проведення занять, організації самостійної та індивідуальної роботи слухачів та студентів;
- основи педагогіки вищої школи;
- основи навчально-методичної діяльності у вищих навчальних закладах;
- психологічні аспекти навчання та творчої діяльності.

2.3. Під час педагогічної практики аспіранти повинні оволодіти такими компетенціями:

- структурування та грамотного перетворення наукових знань в навчальний матеріал;
- систематизацією навчальних та виховних завдань;
- методами та засобами інтерактивного навчання, складання ситуаційних задач, тестових завдань;
- застосування новітніх освітніх технологій;
- розробляти навчально-методичний комплекс дисципліни;

- визначати структурні елементи лекційного, практичного, семінарського заняття відповідно до поставленої мети;
- розробляти методичні матеріали для всіх видів навчальної роботи;
- оформляти документацію щодо планування та результатів викладацької діяльності.

2.4. В процесі практичної діяльності ведення навчальних занять повинні бути сформовані уміння сформулювати навчально-виховну мету, вибір типу, виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності слухачів та студентів: діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

2.5. В ході відвідування занять викладачів відповідних дисциплін, аспіранти повинні ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

### **3. Організаційні основи педагогічної практики**

3.1. Безпосереднє керівництво педагогічною практикою та науково-методичне консультування здійснює науковий керівник аспіранта.

3.2. Загальний обсяг педагогічної практики складає 2 кредити ECTS у третьому семестрі, у тому числі:

3.2.1. 80% педагогічної практики складає навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності слухачів, студентів, в т.ч. і науковою);

3.2.2. 20 % загального часу педагогічної практики відводиться на аудиторне навантаження (проведення практичних та семінарських занять).

3.3. Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, погоджується науковим керівником і завідувачем кафедри та заступником директора з наукової роботи.

3.4. Кафедри щорічно подають плани проходження педагогічної практики аспірантів до відділу з координації наукової роботи та докторантури (лютий).

### **4. Зміст педагогічної практики**

4.1. Педагогічна практика аспірантів передбачає наступні види діяльності:

4.1.1. знайомство з організацією навчально-виховного процесу у вищій школі;

4.1.2. вивчення досвіду викладання провідних викладачів під час відвідування навчальних занять з профільних дисциплін;

4.1.3. розробка навчально-методичних матеріалів спецкурсу, які відображають зміст дисертаційного дослідження і близькі до профілю кафедри;

4.1.4. самостійне проведення навчальних занять з навчальних дисциплін кафедри (за узгодженням з науковим керівником та завідувачем відповідної кафедри);

4.1.5. участь в оцінюванні якості різних видів робіт слухачів та студентів.

## **5. Звітна документація**

5.1. За підсумками проходження педагогічної практики аспірант надає до відділу з координації наукової роботи та докторантури:

5.1.1. звіт аспіранта про види та зміст виконаної навчально-методичної та педагогічної роботи;

5.1.2. відгук наукового керівника про виконану аспірантом роботу;

5.1.3. витяг з протоколу засідання відповідної кафедри про затвердження звіту.

5.2. Аспіранти, які проводять заняття за трудовою угодою в системі вищої освіти звільняються від педагогічної практики та атестуються кафедрою на основі наданої звітної документації.

5.3. Зазначена документація зберігається в індивідуальному навчальному плані аспіранта і розглядається під час атестації (звітування).

## **6. Права та обов'язки аспіранта**

6.1. Аспірант має право з усіх питань, які виникають в процесі практики, звертатись до наукового керівника, завідувача кафедри, начальника відділу з координації наукової роботи та докторантури і вносити пропозиції з удосконалення організації практики.

6.2. Аспірант під час проходження практики за попередньою домовленістю має право на відвідування занять провідних викладачів інституту з метою вивчення методики викладання, знайомство з передовим педагогічним досвідом.

6.3. Аспірант виконує всі види робіт, передбачені програмою педагогічної практики, ретельно готується до кожного заняття.

6.4. Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку інституту. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, аспірант може бути відсторонений від проходження педагогічної практики.

6.5. Аспірант відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний навчальний план і згідно Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 підлягає відрахуванню.

6.6. Відповідно до програми практики аспірант повинен протягом 10 днів після закінчення практики надати звітну документацію на кафедру.

## **7. Права та обов'язки керівника науково-педагогічної практики (наукового керівника)**

7.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням педагогічної практики аспіранта покладається на наукового керівника та завідувача кафедри, за якою закріплений даний аспірант.

7.2. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану педагогічної практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

7.2.1. забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів педагогічної практики;

7.2.2. затверджує загальний плану-графік проведення педагогічної практики, його місця в системі індивідуального планування аспіранта;

7.2.3. добирає тематику занять та академічні групи для проведення педагогічної практики;

7.2.4. надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;

7.2.5. контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі слухачами, студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;

7.2.6. готує відгук на звіт аспіранта про проходження педагогічної практики.

## **8. Обов'язки відділу підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів**

8.1. Забезпечення необхідних умов для проведення педагогічної практики в інституті, проведення роботи з науковими керівниками з питань організації практики.

8.2. Відвідування (вибірково) занять практикантів і участь в обговоренні результатів практики на кафедрі.

Перший заступник директора

М.П. Попов

**Національна академія державного управління  
при Президентіві України**  
**Одеський регіональний інститут державного управління**

**“ЗАТВЕРДЖУЮ”**

Перший заступник директора

Попов М.П. \_\_\_\_\_

“ \_\_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

**ПРОГРАМА**  
**ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА ЗВІТ ПРО ВИКОНАННЯ**

Прізвище, ім'я, по батькові \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Кафедра \_\_\_\_\_

Навчальні модулі \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Термін стажування \_\_\_\_\_

Науковий керівник \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



## **2. Звіт аспіранта**

**Аспірант** \_\_\_\_\_



### **3. Відгук наукового керівника про виконану роботу**

Науковий керівник \_\_\_\_\_

### **4. Оцінка кафедри результатів педагогічної практики**

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_

Заступник начальника відділу з координації  
наукової роботи та докторантури

Матвеєнко І.В. \_\_\_\_\_

